

P. n. zgodovinsko društvo, Koroska c. 10
Dolinska ulica
Maribor

Posamezna šte

Naročnina listu: Celo leto 80 din., pol leta 40 din., četrt leta 20 din., mesečno 7 din.
Izven Jugoslavije: Celo leto 140 din. Inse-
rali ali oznanila se zaračunajo po dogovoru;
pri večkratnem inseriranju primeren popust.
Upravništvo sprejema naročnino, inserate
in reklamacije.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Poštnina plačana v gotovini.

STRAŽA izhaja v ponedeljek, sredo in petek.
Uredništvo in upravništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5 Z uredništvom se more
govoriti vsaki dan samo od 11. do 12. ure.
Rokopisi se ne vračajo.
Nezapre reklamacije so poštnine proste.
Telefon interurban št. 113.

189. šte.

Maribor, dne 8. decembra 1924.

Letnik XVI.

Obračun z izdajalci.

Centralizem Pašiča in Pribičevića ima namen uničiti vso samostojnost in vsako samoodločevanje slovenskega in hrvatskega naroda in vse stranke, ki centralizem zagovarjajo, mora vsak pravi Slovenec in Hrvat spoznati za izdajalske, ker so naperjene proti samoodločbi hrvatskega in slovenskega naroda. Slovenski demokrati se posebno razvnamejo, če jih kdo imenuje izdajalce Slovenije in Slovencev. Oni dobro vedo, da je obtožba pravična in zato bi se radi njenih posledic obvarovali z različnimi zvijačami. Vsa politika centralističnih Pribičevićevih hlapcev v Sloveniji, katero vodi znani dr. Žerjav, se giblje v tej smeri, da bi iz naroda, ki je čvrst, enoten in zaveden, izruvala posameznike, ki bi delali za centralizem radi raznih osebnih profitov.

Centralisti v celi državi, posebej pa še v Sloveniji poznajo samo politično trgovino ali kupoprodajno politiko. V tej politiki se pravi: daj mi glas, voli me, pa dobiš razne ugodnosti in pravice, ki bi sicer bile zamajčene po zakonu, a se pod našo komando delijo mimo zakona, ne onim, ki so zakonito upravičeni, ampak samo onim, ki vstopijo v našo stranko. V Srb. delih naše države je ta politika ustvarila znano balkansko hajduštvo. Po južnih delih Srbije in v Črni gori so na vladnih mestih samo strankarji, ki vstajajo in padajo glede oblasti s svojo stranko. Ti uradniki, — v kolikor tudi zakon poznajo, imajo nalog in tudi značaj, da delijo z zakonom zamajčene pravice samo po strankarskem ključu in če jim pride v roke politični nasprotnik ali pa nestrancar, ga obsodijo, pa naj ima tudi z zakonom zamajčeno svoje pravice. Zakon za vse in nad vsemi, to je prava bajka v teh nesrečnih krajih.

Pri nas v Sloveniji se žerjavovci vedno vestnejše ravna po tem zgledu. Svoje pristaše-uradnike vseh vrst in druge javne činitelje nameščavajo ob vsakem prihodu na oblast brez vsakega ozira na zakonito predpisano sposobnost in na zakoniti red službenega napredovanja. Njim je cela Slovenija in vsi njeni prebivalci nekaka paša in čreda, iz katere bi se naj prevzelo in gojilo, kar se da izkoriščati, pokoriti in kar slepo sledi zapovedi, nad vsem drugim pa naj bi zavladala okrutna sila, ki ne pozna zakona, ampak samo želje in dobičke dotičnih, ki so se je potilili.

Žerjavovi centralisti pa imajo v izdajstvu Slovenije in Slovenstva še razne pomočnike in slovenski narod bo moral tudi s temi obračunati pri volitvah dne 8. februarja prihodnjega leta, katerih si sicer ni sam želel, ker je že lani spomlad spregovoril zavedno in odločno besedo, a ker so mu te volitve bile vsiljene od centralistov, ki hočejo poskušati svojo srečo s podkupovanjem in nasiljem, je treba to smatrati in obravnavati za navadno izzivanje. Če centralisti in nasilniki hočejo, da narod zopet govori pri volitvah, pa naj jim bo. Narod se ne da zastonj pozivati in bo govoril gotovo še jasnejše in odločnejše kot lani na spomlad. Tokrat bo obračun od strani Slovencev in Hrvatov še temeljitejši in centralisti se na to že sedaj pripravljajo, ko pustijo raznim svojim priganjačem razglašati, da bi se znale volitve ponavljati tako dolgo, dokler Pašič in Pribičević na katerikoli način ne dobita večine.

Mogoče je, da hočeta že v sedanji volilni dobi uporabiti najnasilnejša sredstva proti strankam, ki zastopajo ljudsko voljo. Pa tudi taka sredstva in naj se raztegnejo na prepoved zborovanj opozicijskih strank, na vsako kritiko ustave in uprave, na prepovedi omejevanja raznih ministrov in njihovih del, na najrazličnejše kršitve tiskovne svobode itd., je to vendar vse zamanj, ker je v narodu odpor proti izdajalcem in nasilnikom tako globoko v duši, da obračun ne more izostati.

Politične beležke.

Rekonstrukcija vlade. P. P. volilna vlada je razširjena in izpolnjena tako, da so bili s krajevim ukazom še postavljeni: Za ministra za trgovino in industrijo dr. Gjurjo Šurmin, za ministra brez portfelja dr. Mate Drinkovič, za ministra za agrarno reformo dr. H. Krizman, za ministra za izenačenje zakonov dr. Milan Srškić; dosedanji minister za izenačenje zakonov dr. Marko Gjurjič je imenovan za ministra za socialno politiko, dosedanji minister za trgovino in industrijo dr. Prvišlav Grisogono za ministra brez portfelja. Za državnega podtajnika v ministrstvu za agrarno reformo je imenovan dr. Miloš Ivkovič, beograjski zdravnik in radikalni poslanec za Osjek; za državnega podtajnika v notranjem ministrstvu Ranko Trifunović, Pašičev ljubljeneč in specialist za južno-srbske zadeve. Vlada šteje sedaj 21 ministrov in 5 državnih podtajnikov.

Predsednik skupščine o poslanski imuniteti. Predsednik skupščine Ljuba Jovanović je podal poročilo o svojem mišljenju glede vprašanja, ali imajo poslanci razpuščene skupščine še imuniteto ali ne. Jovanović ob široo tolmači, kako je v drugih državah. Pravi, da je

bilo to vprašanje v Srbiji popolnoma jasno in da so poslanci tudi razpuščene skupščine uživali imuniteto. Nato Jovanović polemizira z dr. Mačkom in govori o slučaju dr. Pernarja, češ, da se je ta obnašal na način, ki ni dostojen za poslanca. K vprašanju samemu pa ne zavzame točno odrejenega stališča in pravi, da v novih zakonih in v ustavi sedanje države to vprašanje ni točno rešeno. Zato se on ne bo vmešaval v odločitev sodišča, dokler se to vprašanje s posebnim zakonom ne bo rešilo. Skrbel bo pa vedno, da se pravice poslancev čuvajo, in bo vedno nastopal proti temu, da bi se policijske in politične oblasti vmešavale v takih zadevah. — G. Ljuba Jovanović, predsednik skupščine je govoril, vlada bo pa že skrbela, da se z zakonom vprašanje imunitete ne bo obravnavalo ter se med tem lahko postopa kakor oblastnikom bolj sodi.

Ljuba Davidovič v Sarajevu. Pretečeni teden je imel vodja demokratov Davidovič shod zaupnikov v Sarajevu v veliki dvorani hotela »Central«, ki pa je bila premajhna in je moralo mnogo ljudi čakati pred vrati. Davidovič je imel lep govor, v katerem je nakratko očrtal poslednjo krizo, kakor tudi potrebo po sporazumu med Srbi, Hrvati in Slovenci. Davidovičev govor je imel najgloblji vtis na poslušalce in je bil pogosto prekinjen z odobravanjem. Edino kakih deset srbovcev je pričelo z Davidovičevim govorom kričati: »Živio Pašič!« in izzivati prisotne. Njim je pomagala policija, vendar kljub temu niso uspeli v svoji žalostni vlogi, ker prisotni so jih skupno s policijo in policijskimi agenti vrgli iz dvorane. Po teh dogodkih je prišla žandarmerija z nasajenimi bajoneti in je hotela s silo preprečiti zborovanje. Končno je prišel ravnatelj sarajevske policije in zadržal žandarmerijo od takega postopanja. Po tem se je zborovanje, ki bi moglo imeti krvave rezultate, mirno vršilo.

Ljuba Davidovič o postopanju P. P. režima pred volitvami. Ljuba Davidovič je prepotoval v zadnjem času Črno goro in Bosno. Po končanem političnem potovanju je izjavil, da bo zahteva poštene uprave in ideja bratskega sporazuma celo v Črni gori in Bosni slavila na dan volitev 8. februarja 1925 svojo zmago. Cela Davidovičeva pot po Bosni in Hercegovini je bila pot slavlja idej, ki vodijo voditelje proti Pašič-Pribičevega bloka čisto goloroke in oborožene samo z bistrim umom in plemenitostjo srca. Režimski voditelji in njihovi pomagači vidijo to uspešno borbo za bratski sporazum in radi tega pa tudi ne izbirajo sredstev in to — nasilnih, da potlačijo od Davidoviča in Korošca započeto delo. Na škodo interesov poštene javne službe razmetavajo režimovci državni denar in naganjajo iz službe poštene državne uradnike in to kar preko noči. Gotovino v državnih blagajnah smatra sedanja vlada kot prihranek svojih strank. Uradi postajajo strankarske agenture in vsak dan na novo postavljeni nesposobni uradniki izvajajo vsa mogoča nasilja. Državnim uradnikom v kolikor še po južnih krajih niso poguani iz službe, pretijo režimovci z odpustom, ako ne bodo agitirali za zmago Pašič-Pribičeve družbe. Pašič-Pribičevićeva vlada grozi neprestano njej neljubim strankam, a istodobno s pretinjami obljublja glede prehrane pasivnim krajem kruh in ceste, volilno koruzo in še vse mogoče druge dobrote ter čudeže. Z ravnokar naštetimi in še nebroj drugimi sredstvi sile in močne roke brani režim svoj obstanek. Kdor se poslužuje vočigled volitvam sile, ta nima na obstoječe zakone prav nobenega obzira. Možje — zastopniki nasilnega nastopa ne poznajo nobenih skrupelov, ker so uverjeni v sigurnost zmage sile ter orožja. Kljub vsem režimskim pripravam nasilnega nastopa pri volitvah se narod ne bo dal ostrašiti, ne odvrniti od edinega pota, ki vodi v dobrobit in rešitev naše države. Narod bo pri teh volitvah sledil onim možem, ki gredo v ta usiljeni volilni boj neoboroženi s fizičnim orožjem, pač pa oboroženi z za današnje čase edino spasnim orožjem načel: poštenosti, zakonitosti in bratskega sporazuma. Vočigled orožju poštenosti, zakonitosti in sporazuma režimovci nimajo drugih sredstev, kakor nasilje, kojega se poslužujejo potom najbolj temnih elementov. In ravno tako postopanje vladinovec je dober predznak za volitve. Narod dobro zna: s čimer se borijo režimovci sedaj predpoldne — pred volitvami, ravno z istimi sredstvi bi tlačili narod tudi popoldne — po volitvah. Nasilje, kojega se poslužuje Pašič-Pribičevićeva vlada pred volitvami, je najboljše orožje proti nji sami. Zelja voditeljev opozicije, da bi se naj režimovci še nadalje posluževali pred volitvami sredstev nasilja, kar ravno ta taktika ojačuje vstve poštenih, za spoštovanje zakona, miru ter reda vnetih državljanov. Ravnokar pribiti izjavi gospoda Davidoviča nimamo dostaviti niti besedice!

Po svetu.

Pred volitvami novega avstrijskega predsednika. Za 9. t. m. je sklicana avstrijska zvezna skupščina, da

izvoli novega predsednika avstrijske zvezne republike. Kandidat strank večine je dosedanji državni predsednik dr. Hainisch, ki bo čisto gotovo izvoljen. Socialisti bodo tokrat oddali svoje glasove za dunajskega župana Seitza.

Atentator bivšega avstrijskega kanclerja Seipla obsojen. Te dni je bila razglašena obsodba atentatorju na dr. Seipla, Karlu Jawurek. Sodišče mu je prisodilo tri leta in šest mesecev težke ječe, poostrene z enim postom vsako četrtletje. Vračuna se mu v kazen preiskovalni zapor od 1. junija tega leta. Kot olajševalna okolnost se je pri razsodbi upoštevala atentatorjeva trenutna razburjenost in znatna duševna zmedenost.

Nova afera italijanskega fašizma. Pred enim mesecem je prinesel rimski list »Voce Republicanca« članek, ki obtožuje vrhovnega poveljnika fašistovske milice, generala Balbo, da je sodeloval pri fašistovskem atentatu na katoliškega duhovnika Mintano, ki je od posledic ran kmalu na to umrl. General Balbo je tožil urednika lista. Ko je bila prvič odrejena razprava, se je stvar vsled pomanjkanja nekaterih prič odgodila, sedaj pri ponovni razpravi je pa obtoženi urednik nastopil dokaz resnice ter je prebral pismo generala Balbo, ki služi kot dokaz, da je vrhovni poveljnik fašistovske milice odredil in organiziral napade na fašistovske nasprotnike. Na razpravi prečitano pismo je najnovejšega datuma. General Balbo naročuje nekemu svojemu strankarskemu tovarišu v provinci, ki je tudi poveljnik milice, da lahko brez brige uporablja vsa nasilna sredstva proti nasprotnikom fašizma. Lahko jih da pretepati ter tako dolgo preganjati, da se izselijo iz kraja. V pismo se še izrecno povdarja, da je ta nalog za nasilje odobren od najodločilnejšega mesta in da se lahko izpolnjuje brez vsakih pomislekov glede posledic in odgovornosti. Prečitano pismo je vzbudilo velikansko senzacijo in vrhovni poveljnik milice je podal ostavko.

Afera političnega pustolovca Dimitrijeviča. Srbin Dimitrijevič, ki se je izdajal po Češkem in Slovaškem zdaj za kapetana, zdaj zopet za književnika in politika ter je iz pustolovnih namenov iskal stike s slovaškimi voditelji, nagovarjajoč jih, naj napravijo ustajo proti češki republiki, da jim bo on preskrbel kralja za samostojno slovaško monarhijo itd., bo našel svoje plačilo pred sodiščem. Kakor smo že poročali, so ga razni slovaški politiki prijavili sodniji in sodnija je sedaj zbrala vse prijave kot material za proces proti pustolovcu Dimitrijeviču. Obtoženega Dimitrijeviča noče zastopati noben slovaški odvetnik. Ta proces bo zelo zanimiv in bo gotovo rešil Slovake zelo nevarnega pustolovca.

Francozi in ideja Društva narodov. Pariški mestni odbor je enoglasno sprejel resolucijo, s katero se ugotavlja, da se meščani Pariza prežeti z načeli, na katerih je zgrajeno Društvo narodov. Pariški meščani pozivajo republikansko francosko vlado, naj na prijateljski način posreduje pri vladi Velike Britanije, da se bo spor z Egiptom rešil pred Društvom narodov. Tudi mnogi drugi zastopi Francije so podali podobne izjave in večina listov naglašajo, da bi bilo poleg stroge nevtiralnosti francoske vlade v egiptovsko-angleškem sporu tudi potrebno, da se pospešuje rešitev tega spora pred Društvom narodov ali pa pred konferenco mednarodnih poslanikov, kakor se je to izvedlo v slučaju italijansko-grškega spora. Splošno se tudi povdarja, da tokrat ni posla s fašistovsko vlado, ampak z vlado stroge demokracije, parlamentarnosti in mednarodne korektnosti.

Vesti o Mali antanti in Rusiji. Zadnji čas so se zopet razširile menda namenoma po časopisju vesti, da bo tudi Poljska vstopila v Malo antanto. Te vesti so se utemeljevale z malo duhovito kombinacijo, da se mora Mala antanta okrepiti v obrambi in tudi drugače proti zvezi sovjetskih ruskih republik. Na teh poročilih pa ni in ne more biti resnice. V Pragi so popolnoma uverjeni, da Poljska ne bo pristopila v Malo antanto in nadalje, da je za čehoslovaško državo nujno potrebno obdržati dobre stike z Rusijo. Češka je vendar Rusijo dejansko že davno priznala in je ena od prvih držav, ki vzdržuje z Rusijo tudi dejanske in praktične stike, pravno priznanje se je pa odlagalo samo radi tega, da se ne prehitijo Francije. Sedaj, ko je Francija Rusijo pravno priznala, je pa naravno, da stori to tudi Češka, ki predlaga ta korak tudi drugim državam Male antante, čeravno je bilo svojčas določeno, da ima vsaka članica Male antante v tem pogledu in tudi drugače proste roke. Poljska ima na eni strani obmejne spore s Češko, na drugi strani pa z Rusijo in so njeni odnošaji do Rusije približno isti, kot rumunski. Da bi Poljska in Rumunija bili pripravljene stopiti v kako zvezo proti Rusiji, je v danem slučaju jasno, jasno je pa tudi to, da v taki zvezi ne more in noče biti Češka, ki ne bi imela nobenih koristi, ampak samo škodo v podpiranju rumunskih in poljskih interesov. Za našo državo bi moral veljati isto, a ker pri nas ne vladajo zastopniki in predstavniki vseh treh delov naroda in države, je seveda mogoče, da se beograjska vlada nagiblje na proti-

rusko smer. Če bi se končno tudi osnovala protiruska zveza, se to gotovo ne bo razbotalo po svetu, ampak se bo obdržalo tajno, kot je že običaj pri takih pogodbah. O razmerju Rusije do posameznih držav Male antante se je sovjetski zastopnik Rakovski izjavil takole: Čehoslovaška nas je dejansko priznala in mi njo. Ker pa bi bilo za čehoslovaško republiko mučno, da bi nas tudi de iure prej priznala kakor Francija, smo mnenja, da sedaj, ko nas je tudi Francija že de iure priznala, ne bo nobene težave več za Čeha, da nas tudi oni de iure priznajo. — Mnogo bolj zapleteno je naše razmerje do Rumunije. O tem povem lahko le toliko, da pač Rumunija potrebuje naše priznanje, nam pa rumunskega priznanja ni treba. — O Jugoslaviji sploh ne govorim. Vnanjo politiko Jugoslavije določajo njeni notranje-politični boji. Ta boj je dosegel danes svoj vrhunec. Od izida tega boja je odvisno tudi naše držanje napram Jugoslaviji.

Rusija in Anglija. Na noto nove angleške vlade Rusiji, da se prej sklenjene angleško-ruske pogodbe ne morejo predložiti novemu parlamentu in da se smatra Zinovjevo pismo o boljševiski propagandi za avtentično, je ruska sovjetska vlada odgovorila, da odklanja od svoje strani vsako odgovornost za vse spremembe v odnošajih med obema državama. Moskovski listi mnogo pišejo o tej izmenjavi not ter povdarjajo, da je angleška konservativna vlada samo za to odpovedala med Macdonaldom in sovjetsko vlado sklenjeno pogodbo, da bi prisilila Rusijo k novi pogodbi, ki daje večje ugodnosti angleškemu kapitalistu. Kar se tiče Zinovjevega pisma, se povdarja, da sovjetska vlada in komunistična centrala ni eno in isto. Ruska sovjetska vlada ne more biti odgovorna za korake komunistične stranke. Sploh pa je takozvano Zinovjevo pismo navadna potvorba, glede katere ima sovjetska vlada že zbrane dokaze. Zanimivo je, da so tudi predstavniki angleških delavskih strokovnih organizacij označili to pismo kot falzifikat.

Odslovitvev Trockega. Veliko senzacija so vzbudile vesti iz Moskve, da je Trockij odstavljen kot vrhovni poveljnik rdeče vojske. Moral je odstopiti na zahtevo Zinovjeva, Stalina in Kamenjeva, ki so največji nasprotniki njegove politike. Trockij se namerava popolnoma umakniti iz Moskve. Najbrž bo njegova odstopitev sedaj samo časna, kjer je vključil svoji previhravi politiki tako izboren vojaški organizator, da ga ne more nihče nadomestiti.

Poskus komunističnega prevrata na Estonskem. — Dne 1. decembra so skušali komunisti v Revalu nasilnim potem vreči sedanjo vlado ter uvesti sovjetski režim. Najprej so napadli postajo, potem pošto poslopje, končno a je grupa komunistov zasedla stanovanje vladnega predsednika, ki se je prevratnikom še pravočasno skrnil. Nekaj komunistov je ubilo na cesti železniškega ministra. Proti upornikom je nastopilo vojaštvo s oklopnimi avtomobili. V boju je bilo ubitih 20 vojakov, 18 policistov in okrog 70 komunistov. Po hudem boju je bil upor končno zaduščen. Upor je povzročil znani proces, ki se je nedavno vršil v Revalu proti 41 komunistom in v katerem je bil poslanec Tõmp obsojen na smrt in obešen, ostali obtoženci pa obsojeni skupno na 820 let ječe. Vlada je po zadušitvi upora proglasila nad celo državo diktaturo ter imenovala za diktatorja generala Laidomreta.

Nemiri v Egiptu in Sudanu. Neizprosno stališče Anglije, ki ga je zavzela v sporu z Egiptom, je silno razpalilo egipčanske nacionalistične strasti. Ko so se morale egipčanske čete umakniti iz Sudana v Egipt, je izbruhnil med vojniki v Chartumu upor, katerega so angleške čete z orožjem morale udušiti. Egipčanski vojniki so zasedli bolnico, ubili v njej tri zdravnike ter se niso udali, dokler jih Angleži niso s topovi in strojnimi palami prisilili. Tudi v drugih sudanskih mestih bi bilo pri umiku egipčanskih čet prišlo do nemirov, da ni posredovala egipčanska vlada. V Kairu so na dnevnem redu demonstracije; nemire, katere so povzročili iz Sudana došli vojniki, so Angleži končali s strojnimi. Angleški aeroplani neprestano krojijo nad vseh jimi mesti v Egiptu. Angleške vojaške oblasti so zvršile že nebroj aretacij. Med aretiranimi so tudi trije člani bivše Zaglul-pašine vlade. Egipčanska vlada je na aretacije odgovorila s protestno noto, katero je poslala vsem parlamentom in Zvezi narodov. V protestu se opozarja na pretirane zahteve Angležev, ki hočejo umor generala Lee Stacka izrabiti, da si popolnoma zaslužijo Egipt ter napravijo iz njega navadno kolonijo.

Smrt velikega komponista. Dne 29. novembra je umrl v Bruselju v Belgiji slavni italijanski komponist Puccini. Umrl je na posledicah operacije, kateri se je moral podvreči radi raka v grlu. Operacijo je sicer dobro prestal, toda radi sladkorne bolezni mu je oslabele srce ter ga je zadela kap. Puccini je bil rojen leta 1858 v mestu Lucca. Po svojih operah je bil svetovno znan in slavili so ga kot enega največjih komponistov.

Iz Slovenije.

Duhovniške novice. Pisatelj g. Franc Ks. Meško je imenovan duhovnim svetovalcem lavantinske škofije. S 1. t. m. je postal gospod Avgustin Jager, župnik pri Sv. Rupertu nad Laškim, g. Anton Essenko na Belihvodah, g. Franc Polak pri Sv. Janezu na Dravskem polju in g. Andrej Lovrec v Ljutomeru; g. Alojzij Kramaršič je postavljen za provizorja v Galiciji pri Celju, g. Janez Mlakar pa v Zagorju; g. Leopold Amon je predstavljen od Sv. Janeza k Sv. Lovrencu na Dravskem polju, Jurij Mikolič iz Luč v Škale, Anton Zupanič iz Škal v Luče, Ignac Nadrah od Sv. Trojice v Halozah v

Hoče, na njegovo mesto pa je prišel g. Franc Rop od Sv. Lovrenca na Drav. polju.

Meškova slavnost v Slovenjgradcu. Prosvetna družva v Slovenjgradcu so priredila v nedeljo, dne 30. novembra Meškovo slavnost, katere se je tudi slavljeneec sam udeležil. Začela se je ob 8. uri zvečer. Ko je slavljeneec prišel v natlačeno polno dvorano pri Gollu, mu je najprej podarila hčerka Stanka g. primarija dr. Železnikarja krasen šopek kot ljubitelju mladih src, narkar je slovenjgraški salonski orkester zaigral slavnostno uverturo, pevski zbor pod vodstvom gospoda mestnega tajnika Krajca dve pesmi; nato pa je imel primarij dr. Železnikar slavnostni govor. Pozdravil je slavljence v imenu društev in orisal njegovo življenje in pomen njegovega delovanja. Dramatični odsek Čitalnice je uprizoril Meškovo igro »Pri Hrastovih«, katero je izborni izvedel, četudi malo prepočasi. Po prvem deljanju je nastopil gospod mestni župan Cajnko ter izročil slavljencu diplomu prvega slovenskega častnega občana slovenjgraškega. Meško se je prisrčno zahvalil in ginjen izrazil svoje veselje, da se njegove delo vendar pripozna. — Diploma častnega mestnega občana je krasno delo slov. akad. slikarja M. Gasparija. V preobrnjenem trikotu je besedilo imenovanja, zgoraj so naslikane tri rojenice z liro, križem in peresom, oznanjajoč trojno delovanje g. Meška. Na levi strani je zgoraj slovensko dekle v narodni noši, prebirajoč Meškove spise, spodaj Gosposvetsko polje s kneževim stolom. Na desni zgoraj grb, spodaj slika Slovenjgradca. Diploma je žela občno priznanje in slikar se more le najtoplejše priporočati.

Prijatelji katoliškega dijaštva! Bliza se dan, da pokažemo, kako nam je v srcih skrb za razvoj našega katoliškega dijaštva. Pokažimo mu to svojo ljubezen in skrb s tem, da se udeležimo na njihov praznik vseh obredov in prireditve! V nedeljo, 7. decembra je popoldan ob pol 6. uri v cerkvi sv. Alojzija premišljevanje in večernice za katoliško inteligenco. Vabljeni vsi, posebno pa naša inteligenca. V ponedeljek, 8. decembra je zjutraj ob pol 6. uri sv. maša in skupno sv. obhajilo ter posvetitev Brezmadežni. Naša dolžnost je, da jih podpremo tam z molitvijo, zato bi se naj vsa naša društva zbrala tokrat v stolnici, da se posvetimo ž njimi tudi mi Brezmadežni. Obrede izvrši premil. škof dr. Andrej Karlin. Isti dan popoldan je ob pol 11. uri slavnostno zborovanje v dvorani Zadrúžne banke (nove). Dvorana je že itak majhna, zato pa mora biti napolnjena do zadnjega kotička. Ne samo mi meščani, ampak tudi okoličani morate priti, da zedinimo naše skupne misli. Popoldan pa je istotam ob 5. uri akademija. Spored bo zelo pester: pevske točke, simbolične in proste vaje, orodje in vaje članov za III. slovenski orlovski tabor v Ljubljani. Preskrbite si vstopnice v predprodaji v Cirilovi tiskarni, kajti dvorana je majhna; ne zanašajte se na zadnji trenutek. Sicer se bodo dobile vstopnice, če jih bode še kaj, na popoldanskem zborovanju, pa ne zanašajte se na to. Posebno pa moramo vsi na prireditve in k obredom, ker sam premil. škof dr. Karlin apelira na nas s tem, da je sam prevzel protektorat nad vsemi prireditvami. Torej pridite. — Bog živi!

Odmev slavnostne otvoritve železnice Ormož—Ljutomer. Veliki župan g. dr. Pirkmajer je odredil, da se otvoritvene slavnosti udeleži celokupen občinski odbor mesta Ormož. Naš mali župan, izvoljen s svojim glasom, g. Ivan Veselič, pa je klerikalne občinske odbornike iz jeze, ker ga niso volili, od slavnosti izključil. Rekel je, da pozna samo dva klerikalna moža v Ormožu, ki sta njegova dobra prijatelja; ta dva je povabil. Toda nista šla, ker nista odbornika. Nato je povabil par drugih svojih mož, da so se izpopolnile vrste njegovih slavnih privrženecv. Mi nepovabljeni občinski odborniki priznana, da smo občani druge vrste, zato smo ostali žalostni doma; nekaj časa smo pretakali krokodilove solze, potem pa slavili pri kozarcu vina na lastne stroške min. g. dr. Žerjava. Nam vsaj nikdo ne more predbacivati šmarocanja pri g. Petovarju v Ivanj-kovcih.

Prosvetno katoliško društvo v Celju je na novo uredilo in pomnožilo svojo svojo knjižnico. Ta obsega knjige, primerne za vsak stan. Zato priporočamo občinstvu svojo knjižnico. V dolgih zimskih večerih potrati marsikateri mnogo prostega časa, ki bi ga mogel s čitanjem dobre knjige brezdvomno koristneje uporabiti, ter se pri tem še razvedriti in pozabavati. Prosvetno društvo se zaveda, da se je splošna višina kulture tudi pri nas znižala. Najširšim krogom je torej posebno pozornost posvetiti s tem, da se med njimi širi literatura, ki služi splošni izobrazbi. Pa ne le za to,

da dosežemo višino, ki smo bili na njej, temveč tudi zato, ker hiti čas in rodi vedno kaj novega, moramo izpolnjevati svojo izobrazbo, zakaj, kdor ne napreduje, nazaduje. Knjige se dele vsako nedeljo od 9. do 10. ure v tajništvo pri Belem volu. Za vsako izposojeno knjigo je treba plačati 1 dinar. Člani knjižnice, ki imajo knjige doma, so naprošeni, da jih vrnejo, ker se jim v nasprotnem slučaju knjige ne bodo več posojevale. — Sploh je za dobro delovanje knjižnice potrebno, da se knjige vrnejo v določenem roku.

Sv. Miklavž za slepce. Zopet trka na vrata sv. Miklavž, kateri prinaša darove malim in odraslim; tudi mi najbednejši prosimo tem potom vsa plemenita srca, da se nas ob tej priliki spomnijo s svojimi darovi. Vsakemu plemenitemu darovalcu bomo iz dna srca hvaležni za vsaki tudi najmanjši dar. Milodari za nas se sprejemajo v pisarni Podpornega društva slepih v Ljubljani, Wolfova ulica 12.

Dnevne novice.

KOLIKO BODO STALI NAŠI ČASOPISI L. 1925?

Naši časopisi ohranjajo za prihodnje leto popolnoma stare cene. Dasi ravno so se pomočniške plače tekom leta 1924 zvišale, se vendar cene našim listom po novem letu ne bodo nič zvišale.

»Slovenski Gospodar« bo stal v letu 1925 v Jugoslaviji:

celoletno 32 dinarjev,
polletno 16 dinarjev,
četrtletno 8 dinarjev.

Zunaj naše države pa stane »Slovenski Gospodar« še enkrat toliko, kot doma.

»Straža« bo stala leta 1925 v Jugoslaviji:

Celoletno 80 dinarjev,
Polletno 40 dinarjev,
Četrtletno 20 dinarjev,
Mesečno 7 dinarjev.

Izven naše države stane »Straža« še enkrat toliko, kakor doma.

Premestitev slovenskih in hrvaških častnikov v Makedonijo. Zadnji »Vojni list« je prinesel obširni ukaz o premestitvi hrvaških in slovenskih oficirjev v Makedonijo in Črno goro. Tako bodo na primer iz Maribora premeščeni z malimi izjemami vsi slovenski in hrvaški oficirji, med temi tudi taki, ki so šele komaj pred par meseci prišli iz Makedonije. To premestitev je smatrati kot nov dokaz terorja P. P. vlade nad Sloveni in Hrvatji. Vojni minister v Pašičevi vladi, general Pešič, je preganjal slovenske in hrvaške oficirje tako, da jih je brez vzroka odpuščal, sedanji pa se je prijel še uspešnejšega sredstva, ter jih brez vzroka premešča v divje makedonske kraje, kjer bodo sčasoma sami zaprosili za odpust.

Ruski begunci in volitve. Beograjska »Politika« prinaša članek o volilni pravici Rusov v naši državi. Povodom zadnjih volitev se ni dalo z gotovostjo dognati, ali so bili Rusi res vsi vpisani v volilne imenike ali pa se je to zgodilo samo v nekaterih krajih po inicijativi občinske oblasti. Tokrat je pa gotovo, da je bil izdan nalog, naj se vsi Rusi od 21. leta starosti naprej vpišejo v volilne imenike. To se je zelo natančno in vestno izvedlo in je zelo značilno ob veliki zanikernosti in kratenju volilnih pravic napram pravim domačinom. P. P. vlada hoče, da Rusi za njo glasujejo ter nastopa, kot da bi od nje in ne od države izhajalo vse, kar dobivajo in uživajo ruski begunci v naši državi. Vladno reflektiranje na ruske glasove mora neprijetno dirniti ruske begunce. V prvi vrsti ni taktno, da se oni, ki uživajo gostoljubje, vmešavajo v notranje spore in zadeve svojih gostiteljev in končno se mora vsak Rus čutiti vendar užaljenega, ko ga možje P. P. vlade in politike brezpogojno reklamirajo za svojega somišljenika. V državi imamo danes okroglo 30 tisoč ruskih beguncev, od katerih bo najmanj 12 tisoč volilcev. Ruski begunci, ki so vojaško in drugače organizirani, bi dobro storili, če bi odklonili od vlade podarjeno volilno pravico. Ta dar je prvič ponižujoč, rdugič pa bo razvel mrzno domačega ljudstva proti Rusom, ki se dajo uporabljati kot strankarsko in režimsko orodje.

Poneverbe v avijatičnem poveljstvu. Pri zrakoplovnem poveljstvu v Novem Sadu so prišli na sled mnogoštevilnim poneverbam, katere so učinili nekateri višji častniki tega poveljstva. Sprejemali so namreč velike provizije od raznih nemških tvrdk, ki so dobavljale razno reparacijsko blago za delavnice zrakoplovnega

Bujni, svilasti lasje,
po rednem umivanju glave z

„Elida“ Shampoo™!

oddelka. Aferam so prišli na sled z aretacijo zastopnika neke nemške tvrdke, ki je bil preje nemški vojaški letalec in o katerem so oblasti sumile, da je špijon. Špijonskega materijala sicer niso pri njem našli, v njegovih beležkah pa so prišli na sled aferam, ki so zelo kompromitirale celokupno poveljstvo zračnih sil.

Krvava noč v Karlovcu. V noči od sobote na nedeljo je prišlo v Karlovcu med vojaštvom in civilisti do hudih spopadov. V že omenjeni noči se je vršil v »Zornim domu« velik zabavni večer hrvatskega Sokola in še nekaterih drugih društev. Po končanem koncertu se je podala gružica od 70 ljudi, po večini omladinci do kavarne Zagreb, kjer je koncertirala vojaška godba. Omladinci so navalili na vojaško godbo in goste s palicami. Razvil se je že hud pretep, ko je došel med pretepače kapetan Kostić, ki je vršil to noč nočno službo in pozval prisotne, naj se razidejo. Na ta kapetanov poziv so odgovorili omladinci z udarci. Kapetan Kostić je dobil en udarec z vrčkom v zatilnik, drugega pa glavi in sicer tako hudo, da se je onesveščen zgrudil. Nato je nekdo pozval s ceste vojaško patruljo, ki je prišla v kavarno in skušala pretepače razpediti. Ta poizkus patrulje pa je izzval tako krvav poboj, da je bilo v tem boju 8—10 oseb ranjenih. Vse težje ranjence so prepeljali v zagrebško bolnico.

Osleparjeni pribičevci v osiješki okolici. V Virju v osiješki okolici se je pojavil pred nekaj dnevi nek mladi gospodič, ki se je izdal za osebnega tajnika ministra Pribičeviča. Ko se je tako predstavil nekim jugosokolom, je že zadostovalo, da so se samostojni demokrati od blizu in daleč kar gnetli okrog njega. S pribičevskimi prvaki je prelumpal celo noč v neki gostilni ter si milostno beležil vse želje svojih gostiteljev. Drugi dan je prisostoval seji ukrajnega odbora samostojnih demokratov, ki je bila njemu in njegovemu gospodu na čast prav na hitro sklicana. Po seji je bila zopet sijajna zabava in potem se je začel visoki gost poslavljati in odpravljati na pot nazaj v Beograd. Razodel je pa pri tem svojim novim prijateljem veliko nepravilno, da imapremalo denarja, ker ga je pozabil vzeti s seboj in seveda so se čutili vsi silno počaščeni, ko je blagovoli visoki gost od njih sprejeti večje zneske. Pribičevcem iz Virja je postala stvar še le sumljiva, ko se je vlak že davno odpeljal s Pribičevičevim sekretarjem. Začeli so o stvari razmišljati in kmalu so prišli na to, da mladi gospod ni nihče drugi, nego neki potepuh, ki je bil pred par meseci v bolnišnici in je ob odhodu iz nje ukradel precej obleke in perila. Osleparjeni demokratski odborniki so mobilizirali žandarmerijo, ki pa zastoj išče sleparja, ki je znal tako dobro izrabiti strankarsko zaslepljenost in klečepastvo.

Težka železniška nesreča v Vojvodini. Na progi Sombor—Bogovinje se je dogodila blizu postaje Sv. Ivan težka železniška nesreča. Na dresini se je peljal po progi neki inženir in več delavcev. Vслед megle niso videli lokomotive, ki jim je prišla naproti. Še le v neposredni bližini so opazili nevarnost. Inženir in dva delavca sta še srečno skočila z voza ter se rešila, tri delavce pa je lokomotiva z dresino vred zdrobila.

Izsuševanje Banata. Kako ogromno škodo so napravile letošnje povodnje v Banatu in Sremu, se vidi šele sedaj, ko so prebivalci preplavljenih krajev sklicali anketo v Novem Sadu, na kateri so razpravljali, kako bi izsušili polja, ki se še nahajajo pod vodo. Osnovni odbor, ki naj napravi načrt za »družbo za izsuševanje Banata«. Samo v južni Bački se nahaja nad 5000 oralov najplodovitejšega polja na katerem še voda vedno stoji od zadnje poplave. Osušitev tega polja bi stalo 15 milijonov dinarjev. V severnem Banatu in Sremu je še na tisoče oralov, katerih izsušitev bo stala več 100 milijonov.

Francoščina si pridobiva svojo prejšnjo veljavo. Kakor piše graška »Tagespost« v številu 329 z dne 28. novembra si pridobiva francoski jezik zopet svojo prejšnjo veljavo. V svrhu, da se uporablja francoski jezik uradno in da se izpolnjujejo tiskovine v tem jeziku, je izdelal ministrski svetnik dr. Herman Cizick pri Hartleben na Dunaju in na Lipskem založeno knjigo »Lehrbuch der französischen Sprache«. To se je moralo ukreniti, kajti, kakor piše »Tagespost«, je mnogo poštnih uradov, ki so poprej uradovali v nemškem jeziku, ki pa sedaj uradujejo v francoskem, ker njihove sosedne države ne občujejo z njimi nemški, temveč francoski. Da se promet olajša, je poštna uprava izdala razen tega tudi eno pomožno knjigo, »Französisch-Uebersetzer«, katera je vsem avstrijskim poštnim uradom za uporabo predpisan. — Tako si pridobiva francoski jezik svojo veljavo, nemški jo pa izgublja.

Izmenjava 5 Kč bankovcev I. emisije. Glasom naznanila Bančnega urada ministrstva financ ČSR v Pragi konča rok za izmenjavo 5 Kč bankovcev I. emisije (rdečih) z datumom 15. aprila 1919, dne 31. decembra 1924. Do te dobe izmenjuje omenjene bankovce centrala in vse filijalke Bančnega urada ministrstva financ v Pragi. Po poteku tega roka, se omenjeni bankovci ne bodo več zamenjavali.

Vsem podeželskim odrom vljudno naznanjam na razna vprašanja, da se dobi moja štiridejanska igra »Nebogljenci«, na pisalni stroj prepisana in broširana po 50 D izvod pri meni v Mariboru, Ob železnici št. 6-II. kjer se dobe tudi vsa druga natančna pojasnila glede uprizoritve itd.

Dr. Opekovi govori nadaljna knjiga »Zgodbe o človeku«, izide kmalu po Novem letu. Obravnava v 20. govorih prevažna vprašanja za orientacijo življenja in bo zlasti prikladno berilo za postni čas. Opozarjamo nanjo že zdaj, obenem pa priporočamo za Miklavževa in noveletna darila doslej izišle dr. Opekove govore, ki so jih naši in hrvatski listi vseskozi laskavo ocenjevali in ne samo duhovnikom, marveč tudi laikom vneto

priporočali. Dobivajo se v prodajalni K. T. D. (H. Ničmanovi) po naslednjih cenah: Brez vere 6 D, Za resnico 10 D, O dveh grehah 12 D, Začetek in konec 16 D, Velika skrivnost 18 D, O ljubezni 16 D, Kam greš? 10 D, Vstajenje duše 28 D, Mesto na gori 18 D. Po pošti vsaka knjiga 1.50 D več.

**Dr. Oetker-jev
pečivni prašek**
dobi se povsod ali pa v tovarni
Jos. Reich v Mariboru.

Svetla glava

Iz Maribora.

Spored slovesnega blagoslavljanja novih zvonov Matere Milosti. V soboto, ob pol 7. uri, zvečer priredijo vsa župnijska društva baklado po mestu. Zbirališče pred baziliko od 6. ure naprej. V nedeljo, 7. decembra od četrta na osem do tri četrta na osem se pričnejo pred cerkvijo zbirati društva z zastavami. Točno ob 8. uri odhod od bazilike k zvonolivarni v Melju, odkoder se razvije slavnostni sprevod. Ob tri četrta na deset prihod prevzvišenega kneza in škofa. Takoj po prihodu bo tiha sv. maša Prevzvišenega, darovanje za nove zvonove in slovesni govor ter blagoslovitev peterih zvonov pred cerkvijo. Nato se bodo zvonovi dvignili od zvokih godbe Katoliške omladine, odkoder bodo vernike iz mesta in okolice vabili k službi božji, posebno še k častenju Matere Milosti. Vsem vnetim in požrtvovalnim častilcem Matere Milosti od blizu in daleč v prijetno obvestilo.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru obhaja letos 20 letnico svojega obstoja. V spomin na velevažen dogodek, ko je par agilnih trgovcev in trgovskih pomočnikov ob razmerah, ki so vladale leta 1904 v skoro popolnoma ponemčenem Mariboru, imelo pogum ustanoviti slovenski trgovski klub, iz katerega se je kmalu na to razvilo Slovensko trgovsko in obrtno društvo, po prevratu pa Slovensko trgovsko društvo, priredi društveni odbor dne 6. decembra t. l. v gornjih prostorih Narodnega doma jubilejno slavlje. Na sporedu je nagovor o postanku, razvoju in pomenu društva, godba, petje moškega zbora Glasbene Matice, telovadni nastop trgovskega in obrtniškega naraščaja, ples itd. Začetek točno ob 20. uri. Vstop prost proti vabilu. Odbor vabi najvljudneje vse člane in prijatelje društva, da se te prireditve v čim večjem številu udeleče.

Božična darila za Pomladek društva Rdečega križa. Lani je poslala ameriška deca našim šolam, ki so pri Podmladku društva Rdečega križa božična darila, kakor dečke igrače, ročna dela, njige, slike, pisma. Naši otroci so se za sprejeta darila zahvalili v pismih, nekateri šole pa so poslale tudi svoja darila. Posebno so občudovali pri glavnem odboru v Beogradu mape, ki so jih zelo lično izdelale dekliške šole. Kakor čujemo, dobimo tudi letos od ameriške dece božičnih daril.

Železniška nesreča. V nedeljo, dne 30. novembra, sta trčila v takozvanem »Delta«, to je med tezenskim in koroškim kolodvorom, tovorni vlak in prazna lokomotiva. Lokomotiva je vozila iz tezenskega kolodvora v kurilnico, tovorni vlak pa iz glavnega kolodvora proti jugu. Druge večje nesreče ni bilo, kakor da sta bila dva vagona tovornega vlaka vržena iz tira. Tudi takozvana angleška kretinja je bila precej poškodovana. Vladala je ob tem času gosta megla, ki je najboljši »prijatelj« železniškega prometa.

Težko poškodovan vsled opekline. Železniški kurjač Zalar Anton se je po nesreči pretkelo nedeljo opek. — Zadržal je težke poškodbe na vratu in hrbtu. Policija je s telefonom obvestila rešilno postajo, ki je ponesrečenca prepeljala v bolnico.

Narodno gledališče. Danes, sreda, 3. decembra: zaprto. — Četrtek, 4. decembra: Trubadur. Ab. E.

Državna borza dela v Mariboru. Od 23. do 29. novembra je bilo pri tej borzi 69 prostih mest prijavljenih, 168 oseb je iskalo službe, v 45 slučajih je borza posredovala uspešno in 4 osebe so odpotovale; od 1. januarja do 29. novembra pa je bilo 6712 prostih mest prijavljenih, 9493 oseb je iskalo službe, v 3133 slučajih je posredovala borza uspešno in 1366 oseb je odpotovalo.

Razglednice za sv. Miklavža, Božič, Novo leto, so po nizkih cenah na razpolago v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

NOVINARSKI VESTNIK.

Oblasti, društva in druge, ki pri svojih prireditvah in drugače reflektirajo na sodelovanje, prisostvo in podporo novinarjev, prosijo mariborski novinarski klub, naj se vedno obračajo nanj, da bo on glede vabil in pozivov vse sporazumno uredil med svojimi člani. Povabila na posamezne liste so že bila povodom nespozrazumov in drugih neprijetnosti ter je že vsled tega najprimernejše, da tudi v tem pogledu klub vse novinarske zadeve obravnava.

Novinskim podjetnikom, izdajateljem listov itd. se priporoča v njih lastnem interesu, da se glede nastavljanja novinarskih moči obračajo na klub, ki posluje, kakor znano, na strogi strokovni podlagi ter prevzema tudi jamstvo za osebe, ki pridejo v poštev v službenem posredovanju.

Pismeno prijavljeni kandidati za sprejem v klub naj se javijo pri tajniku kluba g. Ozimu, v uredništvu »Marburger Zeitung«, kjer dobijo vsa pojasnila glede

izpitov in drugih pogojev za sprejem. Omeniti je še treba, da je po zadnjem sklepu predpisana kot pogoj najmanj 6 mesečna doba novinarskega dela.

LISTEK.**Slovenske gorice.**

Opis. — M. Ljubša.

(Dalje.)

Potem deli cele Slovenske gorice v tri večje dele. Prvi del meji Pesnica do Sv. Trojice od Pesniškega vrha naprej. Potem poteče meja od Sv. Trojice do Ščavnice, po njej ob desnem bregu do njenega izliva. Na drugi strani je meja od Pesniškega brega do Ernovža, potem Mura do Spodnje Ščavniške doline. Torej pripadajo k temu delu tudi vzhodnje Slovenske gorice. Drugi del mu je Kozjak, Sv. Urban in dalje vse gričevje med Dravo in Pesnico do Ptuja. Tretji del pa je od Sv. Trojice do Ljutomera. Med tem delom in ljutomerskimi goricami pa meji obronek med Veliko Nedeljo in Ormožem na sever; pa tudi Ljutomerske gorice se morajo vsled svojih gričevnih oblik samo kot nadaljevanje Slovenskih goric smatrati. Torej ima Mally, ki ne pozabi na krasoto te pokrajine, najširši obseg za Slovenske gorice. Izpusti samo Brdo (Eichberg).

6. Štajerski zgodovinar Muchar ne pozna Slovenskih gorice drugače, kakor če navaja iz listin kak kraj, ki je natančneje določen kot v Slovenskih goricah ležeč. Omeniti pa se mora, da je za Mally-jem na krasoto Slovenskih goric zopet opozoril ljudi, na »najblagoslovnejši in rodovitnejši raj štajerske dežele«, Nemec dr. Rudolf Puff, celo vrsto let profesor na mariborski gimnaziji, ki je opisoval »Mali Štajer« — kakor od trdi v Marburger Taschenbuch I., 1853, str. 21, navadni in pravilnejši izraz, kakor »Spodnji Štajer« — iz lastnega opazovanja in katerega spisi so posebno za razmere pred polstoletjem, tudi v narodnem življenju in strmljenju, gotovo najimunitnejši viri tudi za nas Slovence, ker naših ljudi, krajev in običajev ni razmotrival iz nemškonarodnega staleža, ampak je zapisal to, kar je sam videl. Dr. Puff je tudi omejil in razdelil Slovenske gorice; in njegova razdelitev je večinoma obveljala tudi za poznejše pisatelje.

a) Leta 1847. je izdal Puff opis in zgodovino Maribora in njegove okolice. I. 8, piše: Od severozapada izhajajoča vrsta hribov poteka v ravni črti po Remšniku in Radlu od Svanberških alp in se razvrsti v levi panogi skozi Slovenske gorice do Ljutomera, v desni pa med Dravo in Pesnico v vinske griče vuberške, pljujske itd. Tukaj tedaj ne prišteva pravzaprav nadaljevanja Kozjaka med Pesnico in Dravo k Slovenskim goricam. Vendar pa pravi pozneje, str. 139, da se ob južni železnici med Mariborom in Pesnico končajo Slovenske gorice na severu blagoslovljene Dravske doline.

b) Leta 1853. je začel Puff izdajati letno knjižico z imenom »Marburger Taschenbuch« za zgodovino, zemlje- in pravljicoznanstvo. Ze v prvem letniku opisuje na 115 straneh štajerske Slovence v svojem žitju in v navadah; v tretjem letniku (1859) pa ima znani spis, ki je poseben spoznavanj Slovenjskih goric (str. 5—137: »Die Windischen Büchel«.) Najprej razpravlja o Slovenskih goricah vobče, potem pa popisuje posamezne kraje: cerkve, gradove itd. Slovenskih goric v najožjem obsegu posebej in opozarja na bogastvo in lepoto tega štajerskega kraja. Lepše kakor na primer razgled od Sv. Ane v Slovenskih goricah slika profesor Puff, ne more noben drugi napisati.

Puff opisuje Slovenske gorice v trojnem pomenu. V najširšem pomenu obsegajo one obširno gričevsko morje, ki se odcepa od Remšnika in razpošilja svoje množestvilne panoge po celim ozemlju med Muro in Dravo do združenja obeh rek. Omenja pa zraven, da se po navadnem naziranju Ljutomerske gorice ne pojmujejo več pod tem izrazom. Zato pomenijo Slovenske gorice v ožjem obsegu one griče, ki se začnejo za Mariborom in so obmejeni na zapadu v ravni črti, od Kamce čez Sv. Jurij na Pesnico in Plavč do Ernovža in na zahodu v enaki črti od Ormoža do Lukavc. Sem pripadajo tudi radgonske gorice.

V najožšem obsegu pa so Slovenske gorice del sveta, ki leži med glavno cesto Pesniške doline, Ščavnice in med Peščenim vrhom (blizu Sv. Antonija v Slov. goricah); pozneje pa jih še omeji bolje, ko pravi, da je Štangrovski vrh (župnija Sv. Benedikt) pravzaprav vzhodna meja najožjših Slovenskih goric — kaj pa so oni griči med tem vrhom in med ljutomerskimi, kaj z radgorskimi goricami, pa iz tega deljenja ne vemo, ker Puff nadaljevanje svojega spisa ni priobčil.

Popisuje še dalje, da so Slovenske gorice po dolinah razdeljene v tri glavne panoge: južni del se začne s Sv. Urbanom nad Mariborom in se razprostira med Dravo in Pesnico do Ptuja; srednji največji del je obkoljen od Pesnice in Ščavnice od Kozjaka naprej do ljutomerskih goric in pošilja celo na severozapad nekatero panogo čez Brdo in Križev vrh do Sekovskega hriba in Lipnice; tretja panoga se odcepi na Velki in sega med Ščavnico in Muro do Kapelskih vrhov. Konečno še opisuje natančneje svečinske in srednje Slovenske gorice od Sv. Jurija za Pesnico ob tem potoku doli do Pesniškega dvora in po Cirkniški dolini gori do Spielfelda v obliki izleta prvi dan in drugi dan ob Pesnici doli do Sv. Trojice od tam do Negove in nazaj k Sv. Ani, Velki s cmureškim gradom, v Jarenino in konča pri Sv. Juriju v Slov. goricah.

(Dalje prihodnjic).

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov

Perhavec & Valjak

MARIBOR Meljska cesta 3. MARIBOR

prilporeča predvsem svojo veliko zalogo najzibornejšega Vermouth-vina, od najslovitejših zdravnikov kot splošno in najučinkovitejše sredstvo proti različnim bolestim ter zlasti rekonvalescentom in slabotnim priporočenega. Poleg tega se dobijo in so vsak čas na razpolago najrazličnejši likerji, rum, konjak in slivovka, vse najboljše kvalitete.

Zahtevajte cenikel! 676 11-1

Krasne božične jaslice

za cerkve v dveh velikostih 151 in 136 cm dolge, popolnoma opremljene, s 25 kipi ima v zalogi trvdka delavnica za cerkveno umetnost

ALOJZ ZORATTI

MARIBOR Strossmajerjeva ulica 3 MARIBOR

Ceniki in slike na razpolago.

Nedkaj Vydrovka - danes Žika!

Najbolj zdrava in okusna kava za deco, bolnike in rekonvalescente, pa tudi za vse, ki hočejo varovati svoje zdravje! — Priznana od zdravnikov. 692

Strojno mizarstvo

HOCHNEGER & WIHER

Koroška c. 53 MARIBOR Koroška c. 53

se priporoča za izdelovanje pohištva in stavb kakor vseh v to stroko spadajočih mizar-skih izdelkov. — Pohištvo za sobe in pi-sarne trajno v zalogi.

Edini izdelovatelji stiskalnic „Patent Rudl“.

Postrežba točna! Cene zmerne!

SALAMA

prvovrstna
novo biago
povsem zrela

se dobi povsod.

Prva hrvatska tvornica salame,
preka enega mesa in masti

M. Gavrilovič-a sin. d. d.
Petrinja.

Generalno zastopstvo za
Slovenijo:

R. BUNC in drug
Ljubljana—Celje—Maribor.

Naznanilo otvoritve.

Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril v ŽITNI ULICI

trgovino drv in premoga.

Z odličnim spoštovanjem

741

Alojzij Tičar.

Pozor!

V neposredni bližini mesta Ptuj, 10 minut od središča je na prodaj 2 orala veliko, solčno, prav rodovito in ob vodi ležeče zemljišče s hišo, jako pripravno za stavbeni prostor ali večjo vrtnarijo.; elektrika iz Fale na razpolago. Resni interesi naj se obrnejo pod šifro »737« na upravo lista. 737

Velika izbira Miklavževih

daril po znižanih cenah.

Igrače, parfumerije, ročne torbice, listnice, denarnice, manikure, dežniki, palice, galanterija, volneni jumperji, trikotaža, perilo, nogavice i. t. d. i. t. d.

Gaspari & Faninger

Maribor, Aleksandrova cesta 23.

Kdor v „Straži“ oglašuje, uspeha gotovo se raduje!

Kupim hišo — tudi par oralov zemlje — v mestu ali v neposredni bližini mesta. Ponudbe z navedbo pčesti in cere do 7. dec. na Kari Knuplež, Sv. Ja kob v Slov. gor. 744

Premog iz svojega premogokopa pri Veliki Nedelji prodaja Slovenska premogokopna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ul št. 1-I. 107

Špecialist za usnjate obleke, klobuke, kape in ročne torbice v vseh barvah, se priporoča za obilen obisk. Ivan Smid, krojač Maribor, Radvanjska c. 11. 729

Predivo kupuje po najvišjih cenah ali zamenja za gotove vrvi trvdka Ivan N. Adamič, Maribor, Vetrinjska ul. 20. 613

Galoše

in snežni čevlji prvovrstnih znamk so pravkar dospeli ter se dobivajo pri tvrdki

JOS. MORAVEC
V MARIBORU

Slovenska ulica št. 12.

Popravila galošev in snežnih čevljev se točno izvršujejo. 727 3

CUNJE

krojaške, suknjene in platneno odpadke, staro železje, kovano in vliito, glaževino, kakor odpadke vsake vrste kupujem po najvišjih cenah

A. Arbeiter,

Maribor, Dravska ulica 15.

Esamenjam tudi staro železje, katero je za vporabo, s kovinskimi odpadki in vliitino,

Najboljša in najcenejša darila za Miklavža in Božič

se dobijo samo v galanterijski trgovini

Josip Milinarič, Maribor, Glavni trg št. 17.

Pri nakupu od Din. 100.— dalje 5 odstot. popusta.

Pozor, čevljarji!

Gornji deli za čevlje, gotovi in po meri, iz najboljšega usnja se dobijo po najnižjih cenah v trgovini usnja in čevlj. potrebščin

M. OŠLAG, Maribor, Aleksandrova c. 13.

Izvrševanje strokovno in čisto.

ODVETNIK

DR. FRAN TOMŠIČ

v Mariboru se je s svojo pisarno preselil z Aleksandrove ceste 43 v Tischlerjevo hišo na Aleksandrovi cesti 19.

Za zimo so najboljši

Cenik brezplačno!

KARO-ČEVLJI MARIBOR, 19

Koroška c. 19

A. Jurca naslednik Alojz Senčar, Ptuj.

NAZNANILO.

Vljudno naznanjam, da sem prevzel zamenjavo bučnih košič (jedrc) za tovarno bučnega olja A. STIGER v Slov. Bistrici, koji izdelek

„KRONSKA ZNAMKA“

je splošno znan kot najboljši in vedno sveži. V moji veletrgovini s specerijskim blagom: A. Jurca naslednik Alojzij Senčar v Ptuj dobiš od sedaj skozi celo leto vsaki dan — tudi ob nedeljah predpoldne — takoj brez vsakega plačila 1 liter najfinejšega bučnega olja (Kronska znamka) za vsake 4 litre suhih izluščenih košič (jedrc). 1 liter najfinejšega bučnega olja za 5 kg suhih neizluščenih bučnic. Ravno tako kupujem vedno po najvišjih dnevnih cenah jajca, fižol, koruzo, orehe, suhe gobe, kuhano in surovo maslo, vinski kamen itd. Za obilni obisk se priporoča

Z odličnim spoštovanjem

ALOJZIJ SENČAR.

Prva žebljarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebljarska zadruga, Kropa (Slovenija).

Tel. on interurb. P. odn. 2.

Brzojavke: Zadruga Kropa.

Žebli za normalne in ozkotirne železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, les i. t. d., žebli za čevlje. Spojke za odre in prage, spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuge za podobne, zid. cevi, žlebe i. t. d. Vijaki z maticami. Podložne pločice. Matice. Zakovice za tenderje, kotle, sode, mostove, plččenino, kolosa itd. Vijačni čepi. Verige.

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in rabah najceneje.

Ilustrovani ceniki na razpolago!